

Dobre praktyki w projektach młodzieżowych na rzecz klimatu

Spis treści

Wstęp

Dlaczego warto realizować projekty na rzecz klimatu?

Dobry projekt – czyli jaki?

Dobre praktyki w projektach młodzieżowych na rzecz klimatu

Wstęp

Niniejsza publikacja powstała z myślą o nauczycielach i nauczycielkach oraz uczniach i uczennicach, którzy w swoich społecznościach szkolnych i lokalnych chcą poruszać tematykę zmiany klimatu i realizować mądre działania na rzecz klimatu. Mamy nadzieję, że zebrane tu wartościowe przykłady projektów młodzieżowych zainspirują Cię do działania, a kryteria dobrego projektu odpowiedzą, na co warto zwracać uwagę przy podejmowaniu aktywności, tak aby przyniosły one rzeczywistą pozytywną zmianę dla klimatu i osób je realizujących.

W materiale tym pokazujemy projekty młodzieżowe przeprowadzone przez grupy projektowe w szkołach z różnych zakątków naszego kraju zrealizowane w ramach programu „Globalna szkoła. Razem dla klimatu” w latach 2021–2022. Grupy wykonywały projekty w dwóch wariantach:

zakładając **Klimatyczną Redakcję Szkolną** i tworząc oraz publikując autorskie materiały dziennikarskie na temat zmiany klimatu,

przygotowując i przeprowadzając **szkolną „Akcję dla klimatu”**.

Oba typy działań były skierowane do społeczności szkolnej i/lub lokalnej i miały na celu pokazać zmianę klimatu w kontekście lokalnym w powiązaniu z globalnym.

Chcielibyśmy **podziękować grupom, których projekty znalazły się w niniejszej publikacji**, za wysiłek włożony w przeprowadzenie rzetelnych i wartościowych działań oraz gotowość do zaangażowania w aktywności na rzecz ochrony klimatu i lepszego świata dla wszystkich.

Osoby zainteresowane pogłębianiem kompetencji w zakresie edukacji klimatycznej zapraszamy do lektury naszej innej publikacji [Jak uczyć o klimacie? Praktyczny przewodnik po rzetelnej edukacji klimatycznej.](#)

Zespół programu „Globalna szkoła. Razem dla klimatu”
Centrum Edukacji Obywatelskiej

Dlaczego warto realizować projekty na rzecz klimatu?

Projekty młodzieżowe to jedna z najciekawszych i najskuteczniejszych metod nauczania i uczenia się. Można je realizować na lekcjach i na zajęciach pozalekcyjnych, w szkole podstawowej i średniej, na wszystkich przedmiotach, a także międzyprzedmiotowo. Uczą samodzielnego i krytycznego myślenia, współpracy i samoorganizacji, pogłębionego dociekania oraz publicznej prezentacji rezultatów swojej pracy. Zastosowane w celach edukacyjnych nie tylko pozwalają zrozumieć temat i zgłębić wiedzę, ale także uwzględniają ważny aspekt: działanie.

Praca projektowa to proces podzielony na etapy. Dzięki temu młodzież krok po kroku przekształca swoje zainteresowania i wyznaczone cele w działania i osiągnięcia, jednocześnie ucząc się więcej na wybrany temat i o sobie nawzajem.

Projekt młodzieżowy: 6 etapów

Projekty młodzieżowe mogą mieć różny charakter, przez co uczniowie i uczennice mogą się sprawdzić w różnych rolach i dostosować działania do swoich możliwości oraz potrzeb i wyzwania lokalnych związanych z klimatem.

Lista korzyści płynących z realizacji projektów młodzieżowych na rzecz klimatu jest długa:

- ✓ lepsza ochrona klimatu i dołożenie swojej cegiełki do zapobiegnięcia katastrofie klimatycznej
- ✓ wzmocnienie świadomości społeczności szkolnej na temat klimatu i jego ochrony
- ✓ głębsze zrozumienie (w praktyce) tematów związanych ze zmianą klimatu oraz wyzwaniami i współzależnościami globalnymi
- ✓ wzmocnienie różnorodnych, niezwykle potrzebnych kompetencji uczniów i uczennic oraz opiekuna/opiekunki zespołu projektowego (krytyczne myślenie, analiza i synteza informacji, komunikacja, współpraca, wystąpienia publiczne itd.)
- ✓ wzmocnienie poczucia sprawczości u młodzieży przez umożliwienie jej wyboru tematu/kierunku działania i uczenia się
- ✓ wzmocnienie współpracy w szkole i wspólny wpływ na kształtowanie szkoły jako instytucji zrównoważonej
- ✓ rozwój zainteresowań wszystkich realizujących projekt
- ✓ wzmocnienie wiedzy na temat ważnych i aktualnych wydarzeń.

Dobry projekt, czyli jaki?

Kryteria dobrego projektu na rzecz klimatu

Czy zastanawiałeś, zastanawiałaś się kiedyś nad jakością edukacji, nad jakością pracy szkoły czy jakością własnej pracy jako nauczyciela, nauczycielki? Zapewne tak. Dla nas w Centrum Edukacji Obywatelskiej kwestie związane z jakością też są niezwykle istotne. W tym przypadku zależy nam na wysokiej jakości pracy projektem na rzecz klimatu, który jest czymś znacznie więcej niż losowo przeprowadzonym działaniem wspierającym klimat. Aby nieco ułatwić grupom młodzieżowym działania projektowe na rzecz klimatu, zebraliśmy wskazówki, które pomogą realizować **projekty przynoszące rzeczywistą zmianę dla klimatu i osób w nie zaangażowanych**, i ujęliśmy je w **kryteria dobrego projektu na rzecz klimatu**.

Projekty młodzieżowe prezentowane w tej publikacji w znacznym stopniu spełniają te kryteria, stanowią **dobre praktyki**, które polecamy jako wartościową inspirację. Oczywiście poszczególne projekty mogą odpowiadać na te kryteria w różnym stopniu, a spełnienie ich w stu procentach może być trudne, choć z pewnością warto do tego dążyć.

Metoda projektowa ma wiele ważnych aspektów, ale jedną z najważniejszych kwestii jest, aby podchodzić **do korzystania z niej świadomie**, wiedząc, w jakim procesie znaleźliśmy się razem ze swoimi uczniami i uczennicami i co chcemy osiągnąć. To nie jest zamknięta lista, możesz dodawać swoje własne punkty i pomysły, ujmując w nich to, co jest ważne dla danej grupy.

Dobry projekt, czyli jaki?

Kryteria dobrego projektu na rzecz klimatu

DOBRA PRACA W GRUPIE – grupa sprawiedliwie podzieliła się obowiązkami, zaplanowała harmonogram prac i spotkań; relacje pomiędzy uczniami i uczennicami opierały się na współpracy i dobrej komunikacji; grupa brała odpowiedzialność za proces projektowy, była samodzielna

MĄDRE CELE – grupa przeprowadziła diagnozę lokalną, aby projekt odpowiadał na lokalne wyzwania związane ze zmianą klimatu oraz potrzeby społeczności szkolnej i lokalnej, nawiązała do priorytetów w programie; grupa spełniła założone/zdiagnozowane cele lub wyciągnęła wnioski na przyszłość, jeżeli to się nie udało

WARTOŚCIOWE DZIAŁANIA NA RZECZ KLIMATU – na wszystkich etapach realizacji projektu grupa starała się kierować krytycznym myśleniem, tak aby projekt mógł przynieść realną pozytywną zmianę (grupa korzystała z rzetelnych źródeł, starała się opierać na manipulacjach, skupiała się na lokalnym aspekcie zmiany klimatu i powiązała go z kontekstem globalnym, zwracała uwagę na użyteczność i innowacyjność działania)

WPLYW NA SPOŁECZNOŚĆ – projekt miał wpływ na szkołę i/lub społeczność lokalną, dodatkowo zaangażował członków i członkinie społeczności szkolnej oraz lokalnej: instytucje, firmy, organizacje

ROZWÓJ OSOBISTY – grupa realizowała projekt w sposób świadomy, członkowie i członkinie grupy dostrzegli swoje mocne strony i rozwinęli konkretne kompetencje oraz zainteresowania, stali się odważniejsi w działaniu; opiekun/opiekunka zespołu projektowego również wzmocnił/wzmocniła swoje kompetencje

Dobre praktyki w projektach młodzieżowych na rzecz klimatu

Zielona Redakcja na tropie miejskich działań na rzecz klimatu w Bydgoszczy

szkoła: Szkoła Podstawowa nr 61 w Bydgoszczy im. Bohaterów Westerplatte

typ projektu: założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej

opiekunki grupy: Kamila Koczorowska, Agnieszka Kołodziejska

temat projektu i potrzeba realizacji: Przyczynkiem do realizacji projektu w tym kształcie była burza mózgów i dyskusja na temat wielkości emisji wytwarzanych przez spalarnię odpadów, która działa na obrzeżach Bydgoszczy. Grupa zdecydowała, że chce poszerzyć swoją wiedzę na temat emisji CO₂ w mieście (m.in. przez spalarnię) oraz zapoznać się z projektami działań urzędu miasta, które mają na celu zmniejszenie tej emisji. Po zdobyciu tej wiedzy będzie mogła nieść wiedzę i świadomość dalej.

opis działania: Uczniowie i uczennice założyli Szkolną Redakcję Klimatyczną. Przeprowadzili wśród uczniów i uczennic, rodziców oraz nauczycielek i nauczycieli szkoły ankietę dotyczącą wiedzy i świadomości związanych z tematyką emisji CO₂. Przeanalizowali wyniki ankiety, opracowali je i na tej podstawie napisali artykuł, który przedstawiał jej rezultaty. Członkowie i członkinie redakcji umówili się i przeprowadzili wywiad z dyrektorem Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy. Z rozmowy dowiedzieli się nie tylko, jaka jest wielkość emisji CO₂ w mieście w przeliczeniu na mieszkańca lub mieszkankę, ale przede wszystkim pogłębili swoją wiedzę na temat działań podejmowanych przez miasto w celu zmniejszenia emisji CO₂. Uzyskali też dostęp do materiałów dotyczących inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych na terenie Bydgoszczy oraz dane dotyczące porównania autobusów elektrycznych i tradycyjnych. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu przygotowali artykuł na ten temat. Artykuły zostały opublikowane na blogu oraz Facebooku szkoły.

najważniejsze rezultaty:

- założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej pod nazwą Zielona Redakcja
- stworzenie dwóch artykułów na temat wiedzy i świadomości mieszkańców i mieszanek Bydgoszczy w zakresie klimatu oraz działań miasta na rzecz ograniczania emisji CO₂
- grupa nauczyła się współpracować i uczyć od siebie nawzajem

współpraca/sojusznicy:

Wydział Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy

co zyskali uczniowie i uczennice:

Uczniowie i uczennice są najbardziej dumni z tego, że mimo trudności udało im się doprowadzić projekt do końca i opublikować materiały, w których podzielili się ze społecznością szkolną zdobytą przez siebie wiedzą. Wśród osób realizujących projekt zdecydowanie zwiększyła się świadomość na temat zmiany klimatu oraz wagi działań jednostkowych, jak chociażby lokalnych zakupów, na ograniczenie emisji dwutlenku węgla. Młodzież przekonała się, że warto uczyć się od siebie wzajemnie i słuchać wskazówek innych członków i członkiń grupy oraz terminowo realizować zadania, gdyż niewywiązywanie się ze swoich obowiązków oddziałuje negatywnie na pracę całego zespołu. Uczniowie i uczennice nauczyli się również, że nie zawsze to, co zaplanujemy, możemy zrealizować w stu procentach.

wyzwania w realizacji projektu:

Uczestnicy i uczestniczki mieli trudności z terminowym wykonywaniem swoich zadań, co wstrzymywało pracę na kolejnych etapach, potrzebowali motywowania oraz przypominania o terminach. Największym wyzwaniem podczas realizacji projektu okazały się braki w umiejętnościach pracy zespołowej.

kilka słów od opiekunki:

Nauczyłam się, że mimo trudności uczniów i uczennic z wykonaniem powierzonych zadań nie powinnam ich wyręczać, a jedynie motywować i udzielać wskazówek. Nie chodzi przecież o to, aby jak najlepiej wykonać zadanie, ale o to, aby wynieść z niego też kompetencje, które uczniowie i uczennice wykorzystają w dorosłym życiu.

więcej o projekcie:

[szkolny blog Przyrodniczy zakątek](#)

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#burza mózgów #diagnoza lokalna #ankieta
#Klimatyczna Redakcja Szkolna #narzędzia internetowe #blog

Szkolna Młodzieżowa Rada Klimatyczna działa aktywnie w Dąbrowie Górniczej

szkoła: I Liceum Ogólnokształcące im. Waleriana Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej

typ projektu: przeprowadzenie „Akcji dla klimatu”

opiekunki grupy: Magdalena Doroz, Katarzyna Jasiak

temat projektu i potrzeba realizacji:

Projekt odpowiadał na potrzebę zwiększenia świadomości młodzieży i lokalnej społeczności na tematy związane ze zmianą klimatu, a także pokazania młodym ludziom, że mają głos i moc sprawczą oraz że są ostatnim pokoleniem, które może coś zmienić i zacząć aktywnie działać. Projekt zakładał długoterminowość, opierał się na założeniu Szkolnej Młodzieżowej Rady Klimatycznej i cyklicznych spotkaniach mających na celu angażowanie społeczności w działania proklimatyczne.

opis działania: Pierwszym zadaniem było założenie w szkole Szkolnej Młodzieżowej Rady Klimatycznej, która działałaby w oparciu o opracowany statut. W kwietniu Rada zorganizowała pierwszą konferencję klimatyczną, w której uczestniczyli uczniowie, uczennice, nauczycielki i nauczyciele z dąbrowskich szkół średnich i podstawowych oraz zaproszeni eksperci i ekspertki, m.in. prof. dr hab. Piotr Skubała, który otworzył konferencję wykładem inauguracyjnym *Pokochajmy miejsce, w którym żyjemy, a powstrzymamy kryzys klimatyczny*. Następnie dr Magdalena Ochwat przedstawiła swoją pracę *Jak zapobiec największemu wymieraniu? Cierpienie zwierząt w literaturze*. W konferencji wzięła udział również mgr Amanda Caban z Europe Direct, która zaproponowała młodzieży uczestnictwo w warsztatach służących wypracowaniu wspólnych postulatów do przedstawienia w Parlamencie Europejskim. Konferencje takie będą miały charakter cykliczny.

Na kolejnym etapie działań projektowych uczniowie i uczennice podzielili się na dwie grupy, z których pierwsza była odpowiedzialna za przeprowadzenie warsztatów dla młodszych dzieci, druga zaś za stworzenie reportażu na podstawie ankiety klimatycznej przeprowadzonej wśród mieszkańców i mieszkank Dąbrowy Górniczej. W szkole uczennice i uczniowie stworzyli również tzw. podzielnę, czyli miejsce, w którym mogą zostawić niepotrzebne im już rzeczy i wybrać sobie coś nowego.

najważniejsze rezultaty:

- założenie Szkolnej Młodzieżowej Rady Klimatycznej
- zorganizowanie konferencji klimatycznej z udziałem ekspertów i ekspertek oraz uczniów i uczennic z dąbrowskich szkół
- większa świadomość na temat roli każdego z nas w przeciwdziałaniu zmianie klimatu oraz wzmocnienie krytycznego myślenia

współpraca/sojusznicy: eksperci i ekspertki zaproszeni do udziału w konferencji, zaprzyjaźniona szkoła podstawowa

co zyskali uczniowie i uczennice:

Uczniowie i uczennice pogłębili wiedzę na temat klimatu i jego zmiany oraz ich własnej roli w tym procesie, potrafią też bardziej krytycznie patrzeć na różne tematy. Są bardziej otwarci, mają coraz więcej pomysłów na zmiany i co najważniejsze zarażają tym swoich rówieśników i rówieśniczki. Młodzież biorąca udział w projekcie nauczyła się przede wszystkim pracować w grupie, słuchać wzajemnie swoich pomysłów i dzielić się obowiązkami. Dzięki utworzeniu Szkolnej Młodzieżowej Rady Klimatycznej uczniowie i uczennice mieli możliwość wypróbowania swoich sił w organizowaniu większych wydarzeń, takich jak np. konferencja klimatyczna.

wyzwania w realizacji projektu:

Jedną z części projektu było przeprowadzenie warsztatów ekologiczno-klimatycznych dla uczniów i uczennic szkoły podstawowej. Dość dużą trudność grupie projektowej sprawiło dobranie tematyki zadań do zajęć warsztatowych tak, aby były one adekwatne do wieku odbiorczyń i odbiorców. Trudnością okazała się również ograniczona ilość czasu, dlatego postanowiono zmodyfikować plany i podzielić się na dwie mniejsze grupy działające równolegle.

kilka słów od opiekunki:

„Uczniowie i uczennice mają coraz więcej ciekawych pomysłów, które będziemy realizować w przyszłym roku szkolnym. Coraz częściej udaje im się krytycznie patrzeć na różne informacje, jakie do nich docierają. Najbardziej dumni są z utworzenia Szkolnej Młodzieżowej Rady Klimatycznej”.

więcej o projekcie:

[strona Szkolnej Młodzieżowej Rady Klimatycznej](#) na Facebooku
[zbiór felietonów uczniowskich](#)

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#Szkolna Młodzieżowa Rada Klimatyczna #ankieta
#konferencja #wykład #starsi uczą młodszych
#podzielnia/wymienialnia

Jak przemysł tekstylny niszczy klimat – wydanie specjalne gazety liceum w Milanówku

nazwa szkoły: Zespół Szkół nr 2 im. gen. Józefa Bema w Milanówku

typ projektu: założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej

opiekunka grupy: Aldona Rybkowska

temat projektu i potrzeba realizacji:

Ponieważ odbiorcami i odbiorczyniami działań miała być młodzież szkolna, grupa uznała, że głównym tematem jej projektu będzie odzież. Ubrania są ważne dla młodych ludzi i sami już decydują, w co się ubierają, dlatego powinni zdawać sobie sprawę, jak przemysł tekstylny niszczy planetę i przyczynia się do zmiany klimatu. Za cel działań obrano zmianę świadomości w zakresie postępowania z ubraniami, czyli wpłynięcie na zmniejszenie liczby kupowanych ciuchów oraz lepsze wykorzystanie ubrań, których już nie chcemy. W zdecydowaniu o tematyce działania pomogło również wsparcie mentorskie zaoferowane przez Centrum Edukacji Obywatelskiej.

opis działania: Przed rozpoczęciem działań grupa przeprowadziła ankietę, w której badała rozumienie zmiany klimatu oraz działania proekologiczne podejmowane dotychczas przez ankietowanych i ankietowane. Na szkolnym Facebooku grupa opublikowała film [Tik tok o używanych ubraniach](#). Uczestniczki projektu przygotowały w szkole Dzień Ziemi, którego symbolem stały się skarpetki nie do pary (kto miał na sobie różne skarpetki, nie był w tym dniu wywoływany do odpowiedzi ustnej). Przedstawicielki grupy odwiedzały klasy z krótką pogadanką o odzieży i odwadze w zakładaniu używanych ubrań, zachęcały do kupowania w sklepach z używaną odzieżą.

Poszukując konsekwencji ocieplenia klimatu w najbliższej okolicy, grupa nawiązała kontakt z lokalną organizacją Musszelka działającą na rzecz środowiska.

Największe osiągnięcie projektu to majowe wydanie szkolnej gazetki młodzieżowej przygotowane w całości przez grupę projektową, w którym znalazły się artykuły na temat zero waste, wyzwań związanym z plastikiem, przyszłości naszej planety oraz wywiad z założycielkami fundacji Musszelka. Do czerwca 2022 roku gazetka została wyświetlona blisko 700 razy.

najważniejsze rezultaty:

- założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej
- stworzenie specjalnego numeru gazetki szkolnej „Life Bem” poświęconego w całości zmianie klimatu
- poszerzenie kompetencji grupy projektowej w zakresie dziennikarstwa

współpraca/sojusznicy: Fundacja Musszelka z Milanówka

co zyskały uczennice:

Członkinie grupy rozwinęły kompetencje w zakresie dziennikarstwa, korzystając m.in. z *Przewodnika po Klimatycznych Redakcjach Szkolnych*. Nauczyły się również ostrożniej i rozważniej korzystać z Internetu. Dziewczyny oświadczyły, że poszerzyły swoją wiedzę i świadomość w zakresie zmiany klimatu oraz możliwości działania każdego z nas. Dzięki projektowi poznały aktywistki z Milanówka, które uświadomiły im wagę wrażliwości i emocjonalnego odbierania przyrody.

wyzwania w realizacji projektu:

Największą trudnością była mała ilość czasu na pracę metodą projektu związana z innymi wyzwaniami szkolnymi, takimi jak zbyt duża liczba godzin lekcyjnych i przeładowanie podstawy programowej. Wyzwanie stanowiło również znalezienie rzetelnych informacji i źródeł na temat zmiany klimatu w Internecie.

kilka słów od opiekunki:

„Kluczowe dla mnie i grupy było spotkanie online, na którym poznaliśmy działania innych młodych ludzi. To było to, co dało nam impuls do działania”.

więcej o projekcie:

[Numer specjalny gazетки szkolnej „Life Bem”](#) poświęcony zmianie klimatu

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

**#Klimatyczna Redakcja Szkolna #film #ankieta
#gazeta szkolna #obchody Dnia Ziemi**

Zaprosili zapylacze do Gdyni – edukacja i aktywizacja społeczności szkolnej

nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa nr 26 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Gdyni

typ projektu: przeprowadzenie „Akcji dla klimatu”

opiekunka grupy: Małgorzata Bazyłko

temat projektu i potrzeba realizacji:

Przyczyną do projektu stanowiło zainstalowanie na terenie szkoły rzeźbiarskiego hotelu dla owadów powstałego w ramach gdyńskiego konkursu na wdrażanie dobrych praktyk projektowych i stworzonego przez Stowarzyszenie Traffic Design. To reakcja Gdyni na dramatyczny spadek wielkości populacji zapylaczy. Celem podejmowanych działań było z jednej strony zwiększenie świadomości społeczności szkolnej na temat zagrożenia dzikich zapylaczy, z drugiej zaproszenie zapylaczy do zamieszkania w okolicy szkoły poprzez stworzenie kwiatnych łąk i budowę kolejnych własnoręcznie wykonanych domków dla zapylaczy.

opis działania: W ramach projektu odbył się szereg działań mających na celu lepsze poznanie dzikich zapylaczy, w tym m.in. murarki ogrodowej i rogatej, oraz ich roli w przyrodzie i wpływu na klimat. Uzdolnione plastycznie uczennice wykonały piękne portrety dzikich zapylaczy. Odbyło się także spotkanie online ze znawcą pszczół, Konradem Ładnowskim, prezesem Stowarzyszenia Pszczelarzy Ziemi Mińskiej. Z kolei z okazji Światowego Dnia Pszczół przypadającego na 20 maja grupa przeprowadziła zajęcia o pszczołach w klasach 1–3 oraz przygotowała gazetkę szkolną przy świetlicy i stołówce szkolnej.

Druga część działań dotyczyła założenia łąki kwietnej. Dzięki współpracy z marketem budowlanym udało się pozyskać sadzonki kwitnących roślin, zaś dzięki wsparciu społeczności szkolnej przeprowadzić niezbędne prace ogrodnicze. Jedna z uczennic przygotowała i wygłosiła prezentację *Zapylacze a zmiana klimatu* na Międzynarodowej Konferencji Juniorów 2022 „Dokąd zmierza świat”, która odbyła się w czerwcu online.

najważniejsze rezultaty:

- założenie łąki kwietnej
- wzrost świadomości społeczności szkolnej na temat wpływu zmiany klimatu na dzikie zapylacze i lokalną społeczność, a zarazem na bezpieczeństwo żywnościowe całej planety
- poszerzenie kompetencji grupy projektowej w zakresie krytycznej analizy mediów

współpraca/sojusznicy:

market budowlany, Stowarzyszenie Pszczelarzy Ziemi Mińskiej

co zyskali uczniowie i uczennice:

Uczniowie i uczennice uświadomili sobie, że zmiana klimatu nie tylko przynosi anomalie pogodowe, których doświadczamy, ale ma też ogromny destrukcyjny wpływ na dzikie zapylacze. Młodzież poznała inne gatunki zapylaczy niż pszczoły hodowlane, rozwinęła umiejętności wyszukiwania informacji i sprawdzania ich wiarygodności oraz przeprowadzania wywiadów. Współpraca w grupie była konstruktywna, oparta na wzajemnym wspieraniu się. Grupa wyraziła chęć realizacji kolejnego projektu ekologicznego w przyszłym roku.

wyzwania w realizacji projektu:

Pewnym wyzwaniem było to, aby grupa projektowa złożona z osób z różnych klas się dotarła. Cenną pomocą w organizacyjnych i merytorycznych aspektach projektu było wsparcie eksperckie z Centrum Edukacji Obywatelskiej.

kilka słów od opiekunki:

„[Uczniowie i uczennice] dzielą się doświadczeniami, wrażeniami, niektórzy nabrali odwagi, żeby wykorzystać swoje skrywane dotąd umiejętności w realizacji projektu. Ich bierna postawa wobec dzikich zapylaczy wynikająca z niewiedzy zmienia się w postawę aktywnej osoby działającej i obserwującej. [...] Praktyczne działanie w naturze jest dla członków i członkiń grupy dużym wyzwaniem. Uczniowie i uczennice chcą pracować, chcą działać, chcą się rozwijać, chcą ze sobą współpracować. Ja sama dużo się od nich uczę, staram się jak najmniej ingerować i narzucać”.

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#łąka kwietna #wykład #starsi uczą młodszych

Problem suszy w rolniczej gminie Cybinka

nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego w Cybince

typ projektu: założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej

opiekunki grupy: Agnieszka Czok, Ewa Barnuś

temat projektu i potrzeba realizacji:

Grupa projektowa dostrzegła lokalny wymiar zmiany klimatu w swojej miejscowości w postaci problemu suszy i postanowiła działać poprzez edukację i budowanie społeczności, która będzie gotowa aktywnie chronić planetę. By lepiej zrozumieć i opisać problem suszy, która jest dość powszechna na terenach zachodniej Polski, uczniowie i uczennice założyli Klimatyczną Redakcję Szkolną „Eko-Lubuszanie”.

opis działania: W ciągu pięciu miesięcy działalności członkowie i członkinie redakcji dowiedzieli się, jak zmiana klimatu wpływa na tereny leśne, obszary rolnicze oraz życie mieszkańców gminy Cybinka. Na potrzeby powstających artykułów przeprowadzili diagnozę lokalną. W jej ramach m.in. wykonali dokumentację fotograficzną obszarów, na których nastąpiły zmiany wywołane suszą, na przykład zarastających i wysychających jezior, stawów i bagien oraz pogorzelsk. Redakcja przygotowała również reportaż na temat występowania suszy w gminie Cybinka w ostatnich kilkunastu latach. W swojej pracy redakcyjnej młodzież skupiła się jednak na wywiadach z przedstawicielami i przedstawicielką różnych środowisk w swojej gminie. Wywiady przeprowadzono zarówno bezpośrednio, jak i online. Rozmawiano m.in. z burmistrzem Cybinki Markiem Kołodziejczykiem, pracownikiem ARiMR-u, strażakiem OSP Cybinka, miejscowym pszczelarzem i rolnikiem oraz członkinią miejscowego klubu seniora. Wszystkie wywiady zostały opublikowane na redakcyjnym [Padlecie](#) i szkolnym [Facebooku](#).

Na zorganizowaną przez siebie „Akcję dla klimatu”, podczas której prezentowali wyniki swoich działań uczniom i uczennicom klas VI–VIII, członkowie i członkinie grupy zaprosili również dyrekcję Zespołu Szkół w Cybince, radnych i radne gminy Cybinka, nauczycieli i nauczycielki oraz działaczy i działaczki Cybińskiego Stowarzyszenia Rozwoju PRO-EKO.

najważniejsze rezultaty:

- przeprowadzenie wywiadów z przedstawicielami i przedstawicielką społeczności lokalnej posiadającymi wiedzę o suszy w gminie Cybinka
- poruszenie tematu, który wcześniej nie był znany społeczności szkolnej
- rozwinięcie przez grupę umiejętności wyszukiwania informacji i sprawdzania ich wiarygodności oraz przeprowadzania wywiadów

współpraca/sojusznicy: burmistrz Cybinki, radni i radne gminy Cybinka, lokalny oddział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, OSP Cybinka, Cybińskie Stowarzyszenie Rozwoju PRO-EKO

co zyskali uczniowie i uczennice:

Podczas przeprowadzania wywiadów grupa poznała osoby, które mają realny wpływ na lokalną politykę klimatyczną, i pokazała im, że młodzież jest aktywnie zainteresowana tym tematem. Grupa poznała wiele nowych źródeł informacji, które umiejętnie wykorzystała.

wyzwania w realizacji projektu:

Nie udało się przeprowadzić wywiadów z leśnikami, którzy mogliby dobrze opisać, jakie procesy w związku ze zmianą klimatu zachodzą w gminie, np. jakie nowe gatunki roślin i zwierząt się na jej terenie pojawiły. Ze względu na panującą pandemię grupa nie miała możliwości przekazania wiedzy zdobytej w projekcie większej liczbie uczniów i uczennic.

więcej o projekcie:

[Podsumowanie przeprowadzonych działań w formie prezentacji](#)

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#wywiady #prezentacja #rozmowa z lokalnymi władzami #diagnoza lokalna #Klimatyczna Redakcja Szkolna

W Łodzi o kryzysie wodnym w przemyśle odzieżowym

nazwa szkoły: VI Liceum Ogólnokształcące im. Joachima Lelewela w Łodzi

typ projektu: przeprowadzenie „Akcji dla klimatu”

opiekunka grupy: Klaudyna Andrijewska

temat projektu i potrzeba realizacji:

Motywnym przewodnim pracy grupy stał się kryzys wodny, a przede wszystkim problem zużycia wody w przemyśle odzieżowym. Produkcja ubrań jest bardzo obciążająca dla środowiska, a diagnoza przeprowadzona przez młodzież pokazała, że jednym z największych problemów jest brak wiedzy na ten temat. Dlatego uczennice postanowiły uświadomić społeczność szkolną w temacie zużycia wody w procesie produkcji odzieży oraz zachęcić do ograniczenia nabywania nowych ubrań i do kupowania odzieży używanej. Młodzież chciała przede wszystkim, żeby odbiorcy i odbiorczynie ich działań zdobyli wiedzę i potrafili ją wykorzystać w praktyce.

opis działania: Głównym działaniem uczennic był pokaz mody bazujący na odzieży używanej, ubraniach z lumpeksów i wymian odzieży. Wydarzenie odbyło się w dwóch turach. Pierwsza była skierowana do młodzieży szkolnej, a druga, przeprowadzona w ramach dni otwartych szkoły, do odwiedzających spoza szkoły. Ponieważ jednym z założeń projektu było przekazywanie rzetelnych informacji, to sam pokaz poprzedzony był prezentacją, która przybliżyła społeczności szkolnej oraz odwiedzającym szkołę temat zużycia wody w przemyśle odzieżowym. Sam pokaz miał też oswoić młodzież z ideą noszenia używanych ubrań, pokazać, że można bawić się modą, nie narażając na szwank środowiska.

Kolejnym wydarzeniem było zorganizowanie w ramach obchodów Dnia Ziemi degustacji wegańskich przekąsek. Uczniowie i uczennice szkoły dowiedzieli się, dlaczego warto włączać do diety jak najwięcej produktów roślinnych i jaki wpływ na klimat ma nasza dieta.

najważniejsze rezultaty:

- zorganizowanie pokazu mody i degustacji wegańskich przekąsek
- przygotowanie prezentacji na temat zużycia wody w przemyśle odzieżowym
- poszerzenie kompetencji grupy projektowej w zakresie wiedzy na temat zmiany klimatu i umiejętności pracy zespołowej

co zyskały uczennice:

Uczennice biorące udział w projekcie przeszły długą drogę. Zdobyły wiedzę dotyczącą kryzysu klimatycznego i wpływu człowieka na zmianę klimatu. Dowiedziały się, jak wiele zależy od naszych decyzji, wyborów i codziennych działań. W projekcie klimatycznym skupiły się na kryzysie wodnym i zgłębiły wiedzę dotyczącą zużycia wody w różnych obszarach ludzkiej działalności. Bardzo dużym sukcesem grupy było poruszenie trudnego tematu w przystępny, atrakcyjny sposób. Pokaz mody okazał się świetną zabawą, choć działaniu przyświecał bardzo poważny cel. Podobnie było z degustacją wegańskich przekąsek – jedzenie zbliża i integruje. Przy wspólnym stole można było poruszyć ważny problem zużycia wody w przemyśle mięsny.

wyzwania w realizacji projektu:

Największą trudność sprawiał brak poczucia sprawczości i wpływu na rzeczywistość. Uczennice włożyły dużo pracy w projekt, bardzo się zaangażowały. Główną motywacją do działania była chęć zmiany i troska o przyrodę, natomiast bardzo demotywujące było dla nich zachowanie polskiego rządu, brak sensownych decyzji na poziomie państwa i Unii Europejskiej.

kilka słów od opiekunki:

„[Uczennice] [s]tworzyły świetny zespół, pracowały w zgodzie ze swoimi predyspozycjami i gotowością do podejmowania wyzwań. Było to też ciekawe doświadczenie dla mnie: nie naciskać, nie zachęcać za wszelką cenę, ale stworzyć warunki do rozwoju i wzrastania w odpowiednim tempie. Nauczyłam się obserwować zespół, wkraczać, kiedy jest to niezbędne, i zostawać z boku, gdy wszystko toczy się swoim rytmem. Najbardziej cieszy mnie to, że dziewczyny chcą dalej razem pracować i z ochotą przyjmują kolejne propozycje”.

więcej o projekcie:

strona szkoły na Facebooku

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

**#pokaz mody #degustacja wegańska #Dzień Ziemi
#prezentacja o przemyśle odzieżowym**

„Rowerowy Maj” w warszawskim Prusie

nazwa szkoły: XXXV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Bolesława Prusa w Warszawie

typ projektu: przeprowadzenie „Akcji dla klimatu”

opiekunka grupy: Renata Sidoruk-Sołoducha

temat projektu i potrzeba realizacji:

Projekt odpowiadał na potrzebę zdiagnozowaną wśród społeczności szkolnej i jest wynikiem obserwacji oraz dyskusji młodzieży. Ponieważ większość uczniów i uczennic szkoły musi do niej dojeżdżać – a chcemy, żeby robiła to świadomie i ekologicznie – zdecydowaliśmy się na zorganizowanie wydarzenia w ramach „Akcji dla klimatu”: „Rowerowy Maj” w Prusie. Celem było edukowanie poprzez lekcje i artykuły oraz debatę i działania praktyczne, czyli akcję rowerową.

opis działania:

„Rowerowy Maj” w Prusie w ramach „Akcji dla klimatu” obejmował kilka działań. Jednym z pierwszych była debata szkolna pod tytułem „Energia nuklearna czy tradycyjna”. W szkole zorganizowano też obchody Dnia Ziemi, natomiast podczas Festiwalu Nauki młodzież z grupy projektowej zorganizowała lekcję o zmianie klimatu dla uczniów i uczennic z innych klas swojej szkoły.

Zwieńczeniem wszystkich działań było przeprowadzenie wyzwania – zwyciężyła w nim klasa, która przejechała w ciągu tygodnia najwięcej kilometrów na rowerach, dojeżdżając do szkoły. W wyzwaniu wzięły udział klasy pierwsze i drugie. Podczas trwania akcji (11–18.05.2022) uczniowie i uczennice przejechali łącznie ponad 1000 kilometrów!

najważniejsze rezultaty:

- zorganizowanie debaty szkolnej na temat wykorzystania paliw kopalnych do produkcji energii
- przeprowadzenie akcji „Rowerowy Maj” praktycznie pokazującej, jak w prosty sposób możemy zmniejszyć nasz negatywny wpływ na klimat
- poszerzenie kompetencji uczniów i uczennic z grupy projektowej w zakresie organizacji kampanii edukacyjnych i debat

co zyskali uczniowie i uczennice:

Praca projektowa była świetną okazją, by ćwiczyć umiejętność współpracy w grupie, uczyć się wykorzystania wiedzy w praktyce, organizacji akcji ekologicznych i debat. Młodzież działająca w grupie projektowej zwiększyła też swoją wiedzę o zmianie klimatu, rozwinęła umiejętności prowadzenia mądrych działań na rzecz klimatu i krytycznego myślenia. Sama młodzież najbardziej doceniła uzyskane efekty pracy oraz fakt, że mimo trudności mogła się nauczyć współpracy między sobą.

wyzwania w realizacji projektu:

Największym wyzwaniem okazały się braki w umiejętnościach współpracy w ramach zespołu projektowego. Ponadto osoby, które aktywnie angażowały się w realizację projektu, miały problem z dotrzymaniem ustalonych terminów, co blokowało dalsze etapy prac.

kilka słów od opiekunki:

„[J]estem dumna z moich uczniów i uczennic i ich zaangażowania, dowiedziałam się, że mają ciekawe zainteresowania, np. jazda na rowerze, pojazdy przyszłości, umiejętność pisanie artykułów w języku obcym”.

więcej o projekcie:

[szkolna gazeta „PrusPress” z czerwca 2022 roku, w której ukazały się artykuły przygotowane przez grupę młodzieżową.](#)

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#debata #prezentacja o zmianie klimatu #Festiwal Nauki #akcja rowerowa #gazeta szkolna

Białystok – wydanie specjalne szkolnej gazetki „Tadeuszek”

nazwa szkoły: XXXV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Bolesława Prusa w Warszawie

typ projektu: Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1, Szkoła Podstawowa nr 16 im. Tadeusza Kościuszki w Białymstoku

typ projektu: założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej

opiekunki grupy: Agnieszka Baranowska, Monika Markowska

temat projektu i potrzeba realizacji:

Głównym celem, który postawili sobie członkowie i członkinie redakcji, było zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zmiany klimatu oraz pokazanie, że każdy może się włączyć w działania chroniące klimat. W wyniku własnych obserwacji wybrali kilka kwestii obecnych w ich mieście wartych opisanie. Takim tematem jest chociażby próba znalezienia przez lokalne władze rozwiązań problemów związanych z lokalnymi nawałnymi deszczami i podtopieniami oraz suszami letnimi, kiedy to mieszkańcy i mieszkanki byli zmuszeni do ograniczenia zużycia wody.

opis działania:

Projekt obejmował przede wszystkim opracowanie wydania specjalnego szkolnej gazetki „Tadeuszek”, w którym młodzież działająca jako Klimatyczna Redakcja Szkolna umieściła przygotowane przez siebie artykuły. W sumie zostało opublikowanych siedem [artykułów autorstwa uczestników i uczestniczek projektu](#). Powstała również wersja elektroniczna tego wydania specjalnego, którą zamieszczono na stronie internetowej szkoły, poza tym wydruki artykułów pojawiły się też w przestrzeni szkoły, na korytarzach, aby pozostali uczniowie i uczennice mieli do nich łatwy dostęp.

Opublikowane artykuły dotyczyły bardzo wielu tematów związanych ze zmianą klimatu, m.in. odpowiedzialnej konsumpcji, transportu, wykorzystywania zasobów wody oraz tego, gdzie szukać sprawdzonych informacji dotyczących klimatu i ochrony środowiska.

najważniejsze rezultaty:

- wydanie specjalnego numeru gazetki szkolnej „Tadeuszek”
- zdobycie wiedzy na temat zmiany klimatu i zwiększenie świadomości klimatycznej przez uczennice i uczniów biorących udział w projekcie
- zwiększenie kompetencji członków i członkiń redakcji w obszarze krytycznej analizy źródeł informacji

co zyskali uczniowie i uczennice:

W trakcie realizacji projektu uczniowie i uczennice pracujący nad artykułami przekonali się, że każdy z nas może podjąć działania korzystne dla klimatu. Udział w projekcie był też okazją do poszerzenia wiedzy na temat zmiany klimatu i tego, jak bardzo wpływa ona na życie ludzi. Z pewnością młodzież jest teraz bardziej świadoma klimatycznie i zainteresowana ochroną klimatu.

wyzwania w realizacji projektu:

Pewną trudnością dla młodzieży była duża ilość wątków związanych ze zmianą klimatu, odpowiednia selekcja pozyskanych informacji i krytyczna analiza źródeł. Wyzwaniem okazał się dobór zagadnień tak, aby były jak najlepiej dopasowane do potrzeb społeczności lokalnej, a jednocześnie były dla tej społeczności łatwe w odbiorze, a potencjalne działania do podjęcia możliwe do wprowadzenia w życie.

kilka słów od opiekunki:

„Łatwe było zmotywowanie uczniów i uczennic do działania i wzbudzenie w nich świadomości – czyli to, w czym upatrywałyśmy największą trudność”.

więcej o projekcie:

[Wydanie specjalne gazetki „Tadeuszek”](#)

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#debata #prezentacja o zmianie klimatu #Festiwal Nauki #akcja rowerowa #gazeta szkolna

bioMY-bioWy – edukacja z zakresu proklimatycznego stylu życia w Legnicy

nazwa szkoły: II Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego w Legnicy

typ projektu: przeprowadzenie „Akcji dla klimatu”

opiekunka grupy: Gabriela Giedroń

temat projektu i potrzeba realizacji:

Przeprowadzona przez uczennice diagnoza potrzeb pokazała, że świadomość na temat zmiany klimatu i tego, jakie działania trzeba wprowadzać na stałe w swoim życiu, aby ten proces nie postępował, nadal jest niewielka. Dlatego młodzież zaangażowana w działania grupy projektowej przede wszystkim chciała zachęcić do wprowadzania zmian i podnieść świadomość społeczności szkolnej i lokalnej. Celem projektu była też chęć inspirowania innych do działania, promocja idei zero waste i zdrowego odżywiania, przede wszystkim diety wegańskiej.

opis działania:

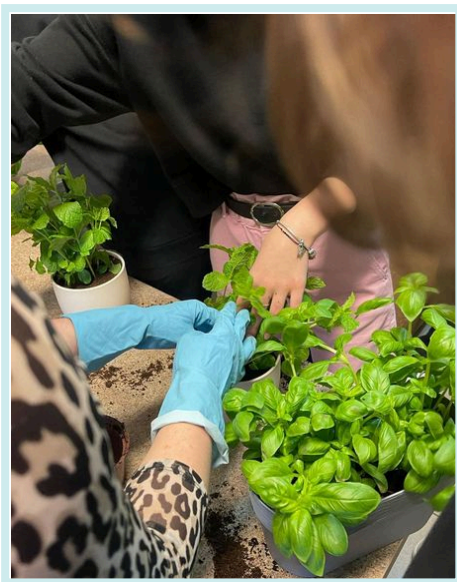
Pierwszym działaniem, które poprzedziło wszystkie inne aktywności, było przeprowadzenie sondażu wśród mieszkańców i mieszkanki (w trzech grupach wiekowych) w celu wyłonienia problemów ekologicznych i klimatycznych w okolicy i poznania poziomu świadomości na temat klimatu oraz chęci działania na rzecz poprawy stanu środowiska.

Poza przeprowadzeniem diagnozy lokalnej, która nakreśliła kierunek działań, dziewczyny prowadziły audycje w szkolnym radiowęźle, przygotowały serię plakatów informacyjnych dla szkoły oraz zrealizowały kampanię w mediach społecznościowych, m.in. na specjalnie do tego celu założonym koncie na Instagramie @biomy_biowy oraz na Facebooku i stronie szkoły.

W ramach Dnia Ziemi grupa przeprowadziła trzy akcje: „Dzień gapienia się w niebo”, kiermasz żywności wegańskiej i wegetariańskiej oraz „[Nasze Green Light dla Ziemi](#)” we współpracy z Urzędem Miasta Legnicy. W ramach ostatniej wymienionej akcji grupa około pięćdziesięciorga uczniów i uczennic szkoły sprzątała tereny miasta. Do współpracy przy organizacji kiermaszu młodzież zaprosiła lokalną restaurację wegańską Wegarnik, sama też przygotowała potrawy na kiermasz. Poza tym uczennice zaprosiły też lokalne media, by móc rozpowszechnić swoje idee oraz działania. Informacja o działaniach grupy ukazała się na lokalnych portalach informacyjnych oraz w radiu. Ostatnim działaniem grupy projektowej było przeprowadzenie serii webinarów dla uczniów i uczennic klas VII i VIII szkół podstawowych. Dziewczeta opracowały własne prezentacje na bazie materiałów szkoleniowych z Centrum Edukacji Obywatelskiej i wskazówek mentora, z którym odbyły kilka spotkań online.

najważniejsze rezultaty:

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej obejmującej audycje w szkolnym radiowęźle, konto @biomy_biowy na Instagramie oraz serię plakatów informacyjnych dla szkoły w celu podniesienia świadomości ekologicznej lokalnej społeczności, w tym dzieci i młodzieży w Legnicy
- zorganizowanie „Dnia gapienia się w niebo”, kiermaszu wegańskiego oraz sprzątania miasta
- poszerzenie kompetencji grupy projektowej w zakresie pracy zespołowej i organizacji wydarzeń

współpraca/sojusznicy: media lokalne, lokalna restauracja wegańska, Urząd Miasta Legnicy

co zyskały uczennice:

Uczennice, działając w grupie projektowej, poszerzyły swoją wiedzę na temat zmiany klimatu, wzmocniły wiele kompetencji, m.in. umiejętności pracy w grupie, komunikacyjne, organizacji wydarzeń, krytycznego myślenia czy wykorzystania narzędzi internetowych w działaniach promocyjnych.

Angażując się w działania na rzecz społeczności szkolnej oraz lokalnej, uczennice zbudowały poczucie odpowiedzialności. Są też bardzo dumne z tego, że dostały ogromne wsparcie od dyrekcji szkoły oraz uczniów i uczennic. W każdym przedsięwzięciu czuły zaangażowanie i pozytywny odbiór swoich rówieśników i rówieśnic.

wyzwania w realizacji projektu:

Jedyną trudność w realizacji niektórych zadań stanowił dla grupy brak czasu, ponieważ energii i pomysłów nie brakowało. Dlatego uczennice nie planowały zbyt wielu działań, planując natomiast przeprowadzenie podobnego projektu w przyszłym roku i wykonanie innych działań o szerszym zakresie.

kilka słów od opiekunki:

„W pracy nad tym projektem poszerzyłam swoją wiedzę na temat zmiany klimatu i wzmocniłam umiejętność krytycznego myślenia. Jestem dumna z moich uczennic i dyrekcji szkoły, która dała nam wolną rękę do działania. Myślę, że osiągnęłyśmy zamierzone cele, ale jest jeszcze dużo do zrobienia i dzięki temu projektowi mamy chęć do podejmowania dalszych inicjatyw. Będę chciała w mojej przyszłej praktyce zawodowej wprowadzać jak najwięcej elementów pracy z projektem”.

więcej o projekcie:

[artykuł w mediach lokalnych o kiermaszu wegańskim](#), szkolna strona internetowa i strona szkoły na Facebooku, konto na Instagramie [@biomy_biowy](#)

jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#debata #prezentacja o zmianie klimatu #Festiwal Nauki #akcja rowerowa #gazeta szkolna

W Busku-Zdroju edukują na temat sposobów zatrzymywania wody w mieście

nazwa szkoły: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku-Zdroju

typ projektu: założenie Klimatycznej Redakcji Szkolnej

opiekunka grupy: Izabela Andruszkiewicz

temat projektu i potrzeba realizacji:

Zespół biorący udział w projekcie postanowił zająć się tematem magazynowania wody opadowej w mieście. Młodzież do zajęcia się tym tematem skłoniły obserwacje najbliższej okolicy. W pobliżu Ośrodka przepływa niewielka rzeka Maskalis oraz znajduje się niewielkie oczko wodne. Oba te miejsca są dla uczniów i uczennic bardzo ważne. Tu prowadzą obserwacje życia w wodzie i badania stanu jakości wód. Niestety, w wyniku prac budowlanych zmniejszyła się ostatnio powierzchnia oczka wodnego oraz zakryto częściowo betonowym chodnikiem koryto rzeki. Dodatkowo młodzież chciała pokazać społeczności Ośrodka, że wszyscy mają wpływ na zmianę klimatu i że zachowanie każdego z nas może się przyczynić do jej przyspieszenia lub spowolnienia.

opis działania:

Praca nad projektem polegała głównie na zdobyciu informacji o powiązaniach między zmianą klimatu a zmieniającymi się zasobami wody. W tym celu grupa projektowa zorganizowała spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za gospodarowanie wodą w mieście: specjalistami z Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju oraz przedstawicielami Lasów Państwowych. Na spotkaniu uczniowie i uczennice mogli się dowiedzieć więcej o sposobach retencji wody opadowej w mieście oraz w przyrodzie.

Zapoznaniu społeczności lokalnej z tematem powiązań między zmianą klimatu a zasobami wody w mieście służyły między innymi wydarzenia zorganizowane z okazji Dnia Wody oraz Tygodnia Czystości Wód. By poszerzyć swoją wiedzę, młodzież działająca w grupie projektowej wzięła też udział w kursie *7 dni dla wody i klimatu*.

Inne działania zespołu koncentrowały się na przygotowaniu informacji na stronę internetową Ośrodka i przygotowanie gazetek ściennych o tematyce związanej z realizacją projektu edukacyjnego. Zwieńczeniem kilkumiesięcznej wspólnej pracy było podsumowanie projektu w czasie pikniku rodzinnego.

najważniejsze rezultaty:

- przygotowanie specjalnego numeru szkolnego kwartalnika „Z górki”, który jest poświęcony zagadnieniom zmiany klimatu i w którym znalazł się raport z realizacji projektu
- wzrost świadomości społeczności Ośrodka i lokalnej na temat powiązań między zmianą klimatu a zasobami wody oraz poznanie sposobów retencjonowania wody w mieście
- wzmocnienie kompetencji członków i członkiń grupy projektowej w zakresie umiejętności komunikacyjnych i krytycznej analizy informacji

współpraca/sojusznicy: specjaliści i specjalistki z Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju oraz Lasów Państwowych

co zyskali uczniowie i uczennice:

Młodzież jest najbardziej zadowolona z tego, że udało jej się spotkać z pracownikami Lasów Państwowych i Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju oraz zainteresować tematyką projektu całą społeczność Ośrodka.

wyzwania w realizacji projektu:

W trakcie realizacji projektu na rzecz klimatu spotkania ze specjalistami i specjalistkami były utrudnione, gdyż z powodu stanu epidemii obowiązywał bezwzględny zakaz wstępu do szkół osób postronnych. Mimo to udało się zorganizować spotkania w terenie. Niemałym wyzwaniem pod względem ilości potrzebnej pracy okazało się opublikowanie specjalnego numeru gazetki szkolnej.

kilka słów od opiekunki:

„Bardzo ważne jest dla mnie to, że uczniowie i uczennice chcą pracować nad projektem i nie trzeba ich do tego namawiać. Większość z nich pracuje w zespole już trzeci czy czwarty rok. Chętnie pracują zespołowo. Praca nad projektem przyniosła mi dużo satysfakcji”.

więcej o projekcie:

[specjalny numer szkolnego kwartalnika „Z górki” \(wydanie 15/2022\)](#)

[Dzień Ziemi – Razem dla czystej planety!](#)

[Lasy dla klimatu!](#)

- jakie metody/formy/aktywności pracy zastosowała grupa:

#debata #prezentacja o zmianie klimatu #Festiwal Nauki #akcja rowerowa #gazeta szkolna

Publikacja powstała w ramach projektu „1Planet4All - Razem dla klimatu!” realizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej.

Wydawca:
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10
00-666 Warszawa
tel. 22 825 05 50
www.ceo.org.pl

ISBN: 978-83-67226-49-3

Autor i autorka: Adam Kaczmarek, Marta Kałużyńska
Redakcja językowa i korekta: Justyna Yigitler
Opracowanie graficzne: Ewa Brejnakowska-Jończyk

Opisy projektów młodzieżowych, znajdujące się w publikacji powstały na bazie sprawozdań opiekunów i opiekunek grup projektowych.

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons. Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej i Unii Europejskiej opatrzonej informacją o prawach autorskich (więcej o wolnych licencjach: <http://creativecommons.pl>).

Strona internetowa: globalna.ceo.org.pl